

Metsänhoidon laadukas toteuttaminen: uudistaminen ja taimikonhoito

Varpu Kuutti, Metsänhoidon asiantuntija, Tapio
17.4.2024

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

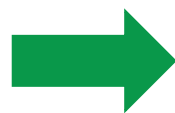
METSÄNHOIDON
SUOSITUKSET

TAPIO

Laatu ja metsänhoidon laadunhallinta

- Metsänhoidon suositukset itsessään on kriteeristö metsänhoidon laadulle ja työläjien mukaiseen toimintaan.
- Suunnitelmallisuus
- Luonnonhoito osa metsänhoidon laatua.

Hyväkuntoiset metsät, jotka vastaavat metsänomistajan ennalta valittuja tavoitteita ja joissa huomioidaan metsän asettamia rajoitteita.

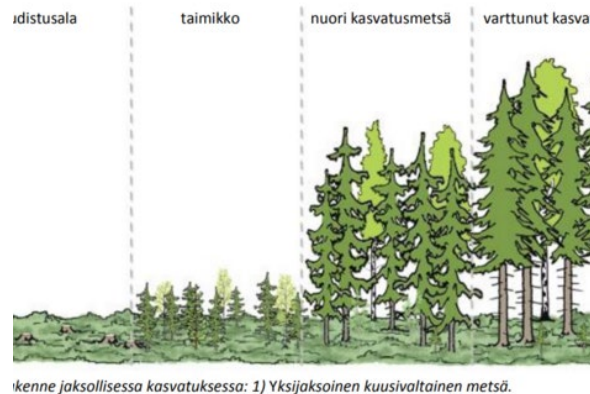

Kuva © Varpu Kuutti

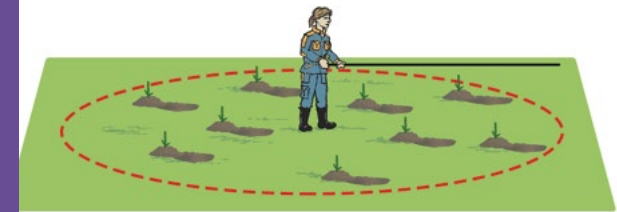
Metsänhoidon laadunhallinta on kiertoajan pituinen ketju toimenpiteitä

Laadunhallinnan perusteita

Puulajien valinta

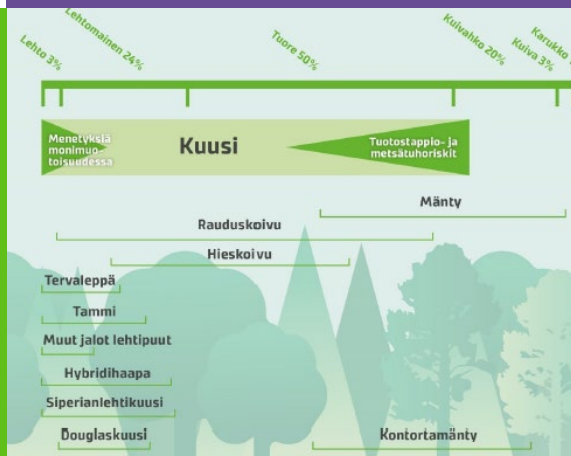
Kasvupaikka, maalaji, sijainti määrittelevät kohteelle sopivien puulajien/-yksilöiden valintaa. Ilmastokestävyyttä voi ylläpitää monipuolistamalla puulajistoa.

Toimenpiteen ajoitus

Aika, kun työlaji suositellaan tehtäväksi ja sen suorittaminen on kustannustehokasta.

Vuodenaika, jolloin työ on mahdollista ja suositeltavaa toteuttaa.

Puuston tiheys

Puuston määrää säätelemällä vaikutetaan puuston elinvoimaisuuteen, kasvuun ja arvokasvuun, talouteen, hiilen sidontaan.

Metsänuudistaminen laadukkaasti

Kuinka metsänuudistamisella tuotetaan kustannustehokkaasti monipuolinen uusi tuottava puusto (, joka kestää tulevaa ilmasto)?

Metsänuudistaminen laadukkaasti ja viipyilemättä

- Kohteelle sopivimmat toimet
 - Maanmuokkaus tarvitaan melkein aina, kohteelle soveltuva menetelmä
 - Määrä ja laatu
 - Maapohjan vaihtelun huomiointi
 - Luontainen uudistaminen vai viljely
 - Määrä, jalostettu materiaali (lisäkasvu ja -laatu)
 - Luontainen täydennys aina mukana
 - Sekapuustoisuuden mahdollistaminen
 - Juurikäypäiset kohteet

Säästäminen väärässä paikassa kostahtuu helposti!

HUOM! Puulajin valinta, puulajien monipuolinen käyttö.

Puulajien soveltuvuus kasvatettavaksi pääpuulajiksi Kivennäismaat | Etelä- ja Keski-Suomi

Kasvupaikkatyyppi	lehto		lehtomainen kangas		tuore kangas		kuivahko kangas	kuiva kangas
	Maalajiryhmä	Maalaji	Maalajiryhmä	Maalaji	Maalajiryhmä	Maalaji	Maalajiryhmä	Maalaji
	hieno	keskikarkea/ hieno	hieno	keskikarkea/ hieno	keskikarkea	karkea	karkea	karkea
	Sa, Hs	Hs/HtMr, Hs-HHt	Sa, Hs	Ht/HsMr, Hs-HHt	Ht/HkMr, KHt, HHk	Hk/HtMr, Hk	HkMr, Hk, Sr	Hk/SrMr, Sr, Hk
Kuusi	1*	1*	4*			2*		
Mänty					3*			
Rauduskoivu		4*		4*	4*	5*		
Hieskoivu			6*	6*	6*	6*		
Tervaleppä								
Tammi								
Muut jalot lehtipuut 9*				7*				
Hybridihaapa								
Siperianlehtikuusi		8*		8*				

*1 Kuusi heikentää lehtojen monimuotoisuutta ja maaperän ominaisuuksia.

*2 Kuusen viljely pääpuulajina karkeille kasvupaikoille sisältää merkittävän tuotostappio- ja metsätuhoriskin.

*3 Männyn laatuongelma voidaan välttää lisäämällä kasvatustiheyttä taimikkovaiheessa ja käyttämällä uusinta jalostettua taimimateriaalia.

*4 Kun vesitalous on kunnossa.

*5 Soveltuu tasamaille ja rinteiden alapuolisille maille sekapuuna.

*6 Vain kivennäismaiden soistuneissa osissa ja tiiviillä Hs-Sa-valtaisilla kasvupaikoilla.

*7 Vain pienialaisina luonnonhoidollisista syistä.

*8 Kun vesitalous on kunnossa. Siperianlehtikuusi heikentää lehtojen monimuotoisuutta ja maaperän ominaisuuksia.

*9 Vaahtera, metsälehmus, saarni.

 soveltuu

 soveltuu varauksin

Suosituksista
löytyvät tuoreet
soveltuvuustaulukot.

Laadukas metsänuudistaminen

Laadukkaat kohteelle sopivat viljelypaikat

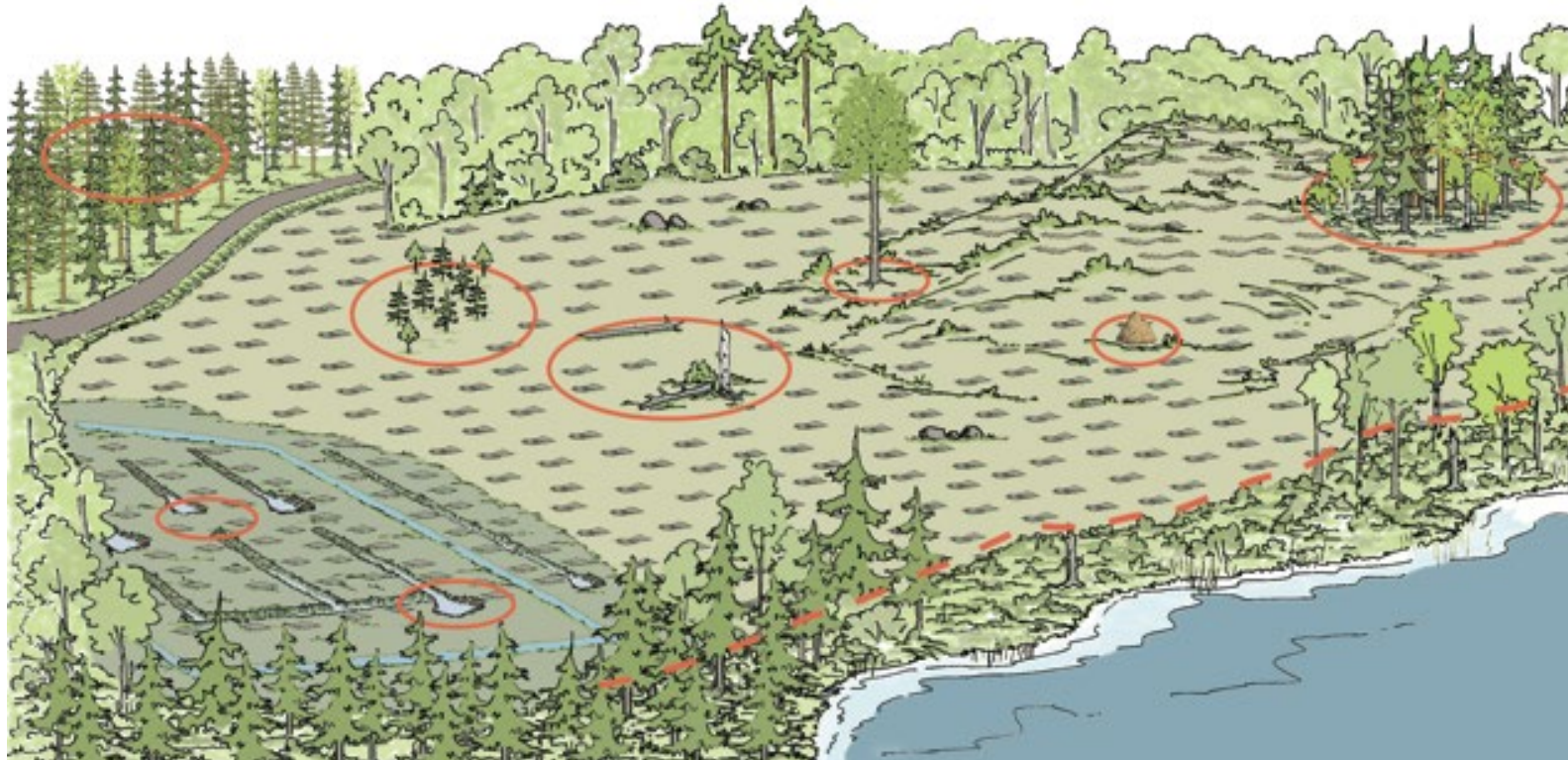
Säästetään olemassa olevia luonnontaimia ryhmissä

Tavoitteen mukainen määrä jalostettua siemen/taimimateriaalia

Mahdollistetaan sekapuustoisuutta

Täsmäviljely, jos mahdollista

Huolehditaan tarvittaessa vesitalouden järjestelyistä

Uudistusalan luonnonhoidon toimet korostettuna.

Huomioi vähintään sertifiointin minimivaatimukset.

Taimikonhoito laadukkaasti

Kuinka taimikonhoidolla varmistetaan taimien hyvä kasvu samalla valiten kiertoajalle kasvatettavat puut (, jotka kestävät tulevaa ilmasto)?

Laadukas taimikonhoito

- Oikea kustannustehokas ajoitus
 - Varhaisperkaus
 - Taimikonharvennus
- Puuston tiheys ja puulajisuhteet
- Tuhoriskien huomiointi
- Luonnonhoidon toimet

Kuva © Varpu Kuutti

Laadukas taimikonhoito

Taimikonhoidon laatukriteeristö:

- Varmistetaan suositusten mukainen kasvatettava puustomäärä ja puuston laatu.
- Varmistetaan puuston tasaisuus pituuden ja esiintyvyyden mukaan.
- Huolehditaan kasvatettavien puiden kasvutilan varmistamisesta.
- Huolehditaan puulajien säilymisestä, sekapuustoisuudesta ja lehtipuusekoituksesta halutussa määrin.
- Hirvieläinriskialueella varhaisperkaus tehdään ajoissa, kun taas taimikonharvennusta tehdään vasta 5 m taimikkoon. Säästetään hirvieläinten jo syömiä taimia kasvatettavien lisäksi.
- Huomioidaan juurikäpäriski havupuustoa raivatessa.

Nykyiset taimet ovat 2070-luvun metsä. Elinvoimaiset, monimuotoiset ja terveet metsät pärjäävät

Neljä tekoa metsäsi hyvinvointiin
muuttuvassa ilmastossa

- 1. Ennakoi, seuraa ja varaudu.**
- 2. Suosi sekapuustoisuutta.**
- 3. Varmista taimien hyvä kasvu.**
- 4. Hajauta riskiä.**

Kuva © Varpu Kuutti

Kiitos!

METSÄNHOIDON
SUOSITUKSET

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

TAPIO